

Beleidsregel bijzondere bijstand gemeente Lopik (WIL) 2026

Het college van de gemeente Lopik;

gelet op:

- artikel 5, vijfde lid, van de Gemeenschappelijke regeling Werk en Inkomen Lekstroom;
- artikel 35 van de Participatiewet;
- artikel 4:81, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht;

besluit vast te stellen de volgende:

Beleidsregel bijzondere bijstand gemeente Lopik (WIL) 2026

Hoofdstuk 1 Begripsomschrijvingen

Artikel 1 Omschrijving van begrippen

Alle begrippen die in deze beleidsregel worden gebruikt en die niet nader worden omschreven hebben dezelfde betekenis als in de Participatiewet (Pw) en de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

1. Deze beleidsregel verstaat onder:
 - a. *wet*: Participatiewet;
 - b. *college*: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Lopik;
 - c. *gemeente*: de gemeente Lopik;
 - d. *belanghebbende*: degene wiens belang rechtstreeks bij een besluit is betrokken;
 - e. *bijzondere bijstand*: de bijstand bedoeld in artikel 35, eerste lid, van de wet;
 - f. *dagelijks bestuur*: het dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke regeling Werk en Inkomen Lekstroom (WIL);
 - g. *HAR-regeling*: HAR staat voor Hotel- en Accommodatieregeling. Deze regeling stelt gemeenten in staat om statushouders tijdelijk te huisvesten in hotels of andere accommodaties, wanneer er een tekort is aan reguliere opvangplekken.
 - h. *draagkracht*: het gedeelte van het inkomen en/of vermogen dat aangewend moet worden voor bijzondere en noodzakelijke kosten;
 - i. *draagkrachtperiode*: de periode waarover de draagkracht van een belanghebbende wordt vastgesteld;
 - j. *inkomen*: de middelen zoals bedoeld in de artikelen 31, 32 en 33 van de wet en de Beleidsregels giften en schadevergoedingen WIL 2023.
 - k. *reserveringscapaciteit*: het gedeelte van het inkomen dat vanaf het moment dat de kosten voorzienbaar zijn voor deze kosten gereserveerd dient te worden;
 - l. *NIBUD richtprijzen*: de vastgestelde (actuele) prijzen van het Nationaal Instituut voor Budgetvoorziening (NIBUD);
 - m. *incidentele woonkosten*: kosten vanwege verhuizing zoals transportkosten, dubbele huur en administratiekosten;
 - n. *referentiehuishouden*: een huishouden met een inkomen ter hoogte van 100% van de toepasselijke bijstandsnorm exclusief vakantietoeslag, dat, uitgaande van dezelfde kale huur als het te beoordelen huishouden, kan beschikken over huurtoeslag en woonkostentoeslag;
 - o. *bestedingsruimte*: het netto maandinkomen, met een minimum van 100% van de toepasselijke bijstandsnorm, exclusief vakantietoeslag, vermeerderd met de van toepassing zijnde huur- en woonkostentoeslag, verminderd met de kale huur;
 - p. *complete woninginrichting*: alle artikelen zoals genoemd in het inboedelpakket van de NIBUD Prijzengids;
 - q. *gedeeltelijke woninginrichting*: situaties waarin een belanghebbende een gedeeltelijke inrichting van de woning nodig heeft;
 - r. *medische kosten*: kosten voor medische behandelingen, waaronder tandartskosten en kosten voor medicijnen;
 - s. *Gemeentelijke collectieve zorgverzekering*: de collectieve zorgverzekering, die wordt aangeboden door de zorgverzekeraar waarmee de gemeente een collectief arrangement heeft afgesloten.
 - t. *studenten of scholieren*: de persoon van 18 jaar of ouder die voortgezet onderwijs, middelbaar beroepsonderwijs, hoger beroepsonderwijs of universitair onderwijs volgt en daarvoor studiefinanciering of een tegemoetkoming op grond van de Wtos ontvangt, dan wel daarop aanspraak kan maken.

- u. *voorzorgende voorziening*: een voorziening als bedoeld in de artikelen 5, onder e, en 15, eerste lid, van de Participatiewet;
 - v. *inrichtingsnorm*: de uitkeringsnorm bij verblijf in een inrichting als bedoeld in artikel 23 van de wet;
 - w. *erfgenamen*: de personen die op grond van artikel 4:10 van het Burgerlijk Wetboek of op grond van een geldig testament tot de nalatenschap van een overledene worden geroepen.
2. Voor de toepassing van deze beleidsregel, kan daar waar het begrip bewindvoering wordt gebruikt ook mentorschap of curatele worden gelezen.
3. Deze beleidsregel kent in ieder geval onderstaande klantgroepen:
- a. *statushouders*: verblijfsgerechtigden op basis van asiel die zich voor het eerst in Nederland vestigen, die het college moet huisvesten; op statushouders die onder de HAR-regeling vallen, zijn uitsluitend de artikelen 11, eerste lid, onder e, en 19, eerste lid, van deze beleidsregel van toepassing.
 - b. *belanghebbenden die zich in een crisissituatie bevinden of net daaruit komen*, daaronder begrepen:
 - i) *daklozen*: personen die geen woning hebben en in opvangcentra verblijven of overnachten in leegstaande gebouwen of op straat;
 - ii) *personen uit een opvanghuis*: personen in de overgang van 18- naar 18+ die vanuit een instelling zelfstandig gaan wonen of personen die uit een blijf-van-mijn-lijfhuis of soortgelijke opvang zich vestigen in de gemeente;
 - iii) *langdurig gedetineerden*: personen die zich vanuit langdurige detentie vestigen in de gemeente en minimaal 6 maanden gedetineerd zijn geweest;
 - iv) *personen die vanuit beschermd wonen of vanuit maatschappelijke opvang uitstromen*: personen die door psychische problematiek, een verstandelijke beperking en/of verslaving(en), begeleiding ontvangen op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning.

Hoofdstuk 2 Algemeen (Basisvoorwaarden bij toekenning)

Artikel 2 Uitgangspunten

1. Bijzondere bijstand is maatwerk op het gebied van noodzakelijke kosten. Niet de aard van de kosten, maar de individuele omstandigheden van belanghebbenden bepalen de bijzonderheid van de kosten.
2. Belanghebbenden komen in aanmerking voor bijzondere bijstand als aan alle voorwaarden van artikel 35 van de wet is voldaan. In deze beleidsregel zijn enkele afwijkingen ten gunste van belanghebbenden opgenomen. Onverminderd deze afwijkingen worden de volgende criteria, indien van toepassing op de kostensoort, altijd getoetst: of de kosten zich voordoen, de voorzienbaarheid van de kosten, de mogelijkheid om voor de kosten te reserveren en de aanwezige draagkracht.

Artikel 3 De wijze en het tijdstip van aanvragen

1. Aanvragen dienen door middel van het aanvraagformulier, zoals vastgesteld door het dagelijks bestuur, te worden ingediend.
2. Het dagelijks bestuur stelt, naar aanleiding van een schriftelijke aanvraag, het recht op bijzondere bijstand vast.
3. In afwijking van artikel 44, eerste lid, en artikel 13, eerste lid, onder g, van de wet:
 - a. kan bijzondere bijstand worden toegekend wanneer de aanvraag tot uiterlijk drie maanden, nadat de kosten zijn opgekomen, wordt ingediend;
 - b. mogen de kosten, binnen deze termijn, reeds voldaan zijn; en
 - c. mogen de kosten, binnen deze termijn, met behulp van geleend geld voldaan zijn.
4. In afwijking van het derde lid van dit artikel gelden de volgende uitzonderingen:
 - a. alle kosten voortvloeiend uit een verhuizing en kosten voor woninginrichting;
 - b. medische kosten;
 - c. woonkostentoeslag;
 - d. uitvaartkosten.

Deze kosten moeten in beginsel worden aangevraagd voordat de kosten zijn opgekomen. Deze kosten mogen niet al voldaan zijn.

Artikel 4 Hoogte van de bijstand

1. De hoogte van de bijzondere bijstand wordt vastgesteld op individuele basis of op basis van NIBUD richtprijzen, tenzij uitdrukkelijk anders in deze beleidsregel of de bijbehorende financiële bijlage is bepaald.

2. De financiële bijlage als bedoeld in het eerste lid van dit artikel wordt jaarlijks in augustus door of namens het dagelijks bestuur geactualiseerd op basis van de meest recente NIBUD richtprijzen en bekendgemaakt volgens de daarvoor geldende regels.
3. De hoogte van de bijzondere bijstand wordt gebaseerd op de kosten van de goedkoopst adequate voorziening.

Artikel 5 Draagkracht (periode)

1. De draagkracht wordt vastgesteld voor een periode van 12 maanden, gerekend vanaf de eerste dag van de maand waarin de aanvraag bijzondere bijstand wordt toegekend of vanaf de eerste dag van de maand waarin de kosten opgekomen zijn.
2. In afwijking van het eerste lid van dit artikel loopt de draagkrachtperiode bij een Participatiewet-uitkering tot het einde van deze uitkering en is er gedurende de looptijd van de Participatiewet-uitkering geen draagkracht.
3. De vastgestelde draagkracht wordt in geval van incidentele bijzondere bijstand in één keer in mindering gebracht op de in aanmerking komende noodzakelijke kosten.
4. In geval van periodieke verstrekking van bijzondere bijstand wordt de draagkracht evenredig verspreid over 12 maanden. Als de duur van de verstrekking korter is dan 12 maanden, dan wordt de draagkracht evenredig verspreid over de duur van de verstrekking.
5. Het bedrag aan draagkracht uit inkomen en vermogen wordt op de volgende manier in mindering gebracht op de te verstrekken bijzondere bijstand:
 - a. eerst op het vermogen en dan op het inkomen; vervolgens
 - b. eerst op de incidentele en daarna op de periodieke kosten; tot slot
 - c. eerst op het om-nietgedeelte en vervolgens op het leninggedeelte.
6. In afwijking van het vijfde lid, onder b, van dit artikel, wordt bij bijzondere bijstand voor bewindvoeringskosten het bedrag aan draagkracht uit inkomen en vermogen na 12 maanden eerst in mindering gebracht op de periodieke kosten voor bewindvoering en daarna op incidentele kosten.
7. Bij een wijziging van het inkomen, het vermogen en/of de woon- en gezinssituatie, kan de hoogte van de draagkracht volledig worden herzien. Dit vindt plaats op initiatief van het dagelijks bestuur of nadat belanghebbende feiten en omstandigheden heeft gemeld die van invloed zijn op het recht op of de hoogte van de bijzondere bijstand. Dit lid heeft geen betrekking op reguliere, periodieke indexaties van de toepasselijke bijstandsnormen of andere uitkeringen voor levensonderhoud.

Artikel 6 Draagkracht (inkomen)

1. De bijzondere bijstand wordt verleend met inachtneming van de draagkracht op grond van het inkomen van belanghebbende en het gezin.
2. De draagkracht wordt vastgesteld met inachtneming van de middelen en vrijlatingen zoals bedoeld in de artikelen 31, 32 en 33 van de wet en de Beleidsregels giften en schadevergoedingen WIL 2023. Bij het vaststellen van de draagkracht worden de individuele inkomensvoetstukken en de studietoeslag buiten beschouwing gelaten.
3. Bij de vaststelling als bedoeld in het tweede lid van dit artikel, geldt als uitgangspunt bij de inrichtingsnorm dat de inrichting voorziet in de voedingskosten. Indien dit niet het geval is, maar er wel voedingsgeld beschikbaar wordt gesteld, is dit geen middel voor de bijstand. Wordt er voedingsgeld ontvangen en is er sprake van een volledig pakket thuis (vpt), dan wordt alleen dat deel van het voedingsgeld als middel aangemerkt dat samen met de overige middelen boven de toepasselijke bijstandsnorm, exclusief vakantietoeslag, uitkomt.
4. Bij de vaststelling als bedoeld in het tweede lid van dit artikel, wordt voor uitsluitend persoonlijke kosten niet uitgegaan van de kostendelersnorm als toepasselijke bijstandsnorm. Voor overige kosten wordt wel uitgegaan van de kostendelersnorm als toepasselijke bijstandsnorm.
5. De door de gemeente gehanteerde inkomensgrens is 110% van de toepasselijke bijstandsnorm inclusief vakantietoeslag. Bij een inkomen vanaf 150% van de toepasselijke bijstandsnorm inclusief vakantietoeslag bestaat geen recht op bijzondere bijstand.
6. Bij de vaststelling als bedoeld in het tweede lid van dit artikel, wordt 35% van het inkomen dat meer bedraagt dan de vastgestelde toepasselijke inkomensgrens van de gemeente in aanmerking genomen.
7. Bij een nieuwe aanvraag wordt de draagkracht altijd opnieuw berekend, tenzij de aanvraag is ingediend binnen 12 maanden volgend op de vorige aanvraag én het inkomen niet is gewijzigd.

Artikel 7 Draagkracht (vermogen)

1. De bijzondere bijstand wordt verleend met inachtneming van de draagkracht op grond van het vermogen van belanghebbende en het gezin.
2. Voor het vaststellen van het vermogen wordt aangesloten bij artikel 31 en artikel 34, eerste lid, tweede lid, onder a, b en d, derde lid en vierde lid, van de wet en de Beleidsregels giften en schadevergoedingen WIL 2023.

3. In aanvulling op het tweede lid van dit artikel wordt bij het overschrijden van de vermogensgrens, het volgende niet als vermogen aangemerkt:
 - a. de eenmalige energietoeslag als bedoeld in artikel 35, vierde lid, van de wet tot uiterlijk twee jaar na toekenningsdatum;
 - b. de tegemoetkomingen voor getroffen ouders in de toeslagenaffaire.
4. Op het vastgesteld vermogen wordt eenmalig de toepasselijke bijstandsnorm, inclusief vakantietoeslag, in mindering gebracht.
5. Het resterend vermogen boven het vrij te laten vermogen wordt voor 100% aangemerkt als draagkracht.

Artikel 8 Reserveringscapaciteit

1. Voor incidentele noodzakelijke kosten van bestaan geldt dat een belanghebbende geacht wordt vooraf voor deze kosten te hebben gereserveerd.
2. De reserveringscapaciteit bedraagt in beginsel 5% van de toepasselijke bijstandsnorm inclusief vakantietoeslag.
3. Over al het inkomen boven de toepasselijke bijstandsnorm wordt 35% inclusief vakantietoeslag als reserveringscapaciteit aangemerkt.
4. Er wordt gerekend vanaf de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin de kosten voorzienbaar waren.
5. Als de kosten langer dan 3 jaar voorzienbaar zijn, wordt de aanvraag afgewezen. Als de kosten korter dan 3 jaar voorzienbaar zijn wordt de reserveringscapaciteit berekend over maximaal 3 jaar voorafgaand aan het opkomen van de kosten.
6. Bij een nieuwe aanvraag voor bijzondere bijstand wordt de reserveringscapaciteit berekend. Als er sprake is van een overlappende periode met een vorige aanvraag, wordt alleen de nieuwe periode berekend en wordt de eerder ongebruikte reserveringscapaciteit opgeteld bij de nieuwe reserveringscapaciteit.
7. Het bedrag aan reserveringscapaciteit uit inkomen wordt op de volgende manier in mindering gebracht op de te verstrekken bijzondere bijstand:
 - a. eerst op de incidentele en daarna op de periodieke kosten;
 - b. eerst op het om-nietgedeelte en dan op het leninggedeelte.

Artikel 9 Terugbetaling lening

1. Bijzondere bijstand die wordt verstrekt in de vorm van een lening moet worden terugbetaald.
2. De hoogte van het aflossingsbedrag is 5% van de toepasselijke bijstandsnorm inclusief vakantietoeslag.
3. De aflossingsverplichting start uiterlijk in de 3^e maand na het toekenningsbesluit. Bij studenten start de aflossingsverplichting uiterlijk in de 3^e maand volgend op uitschrijving bij de onderwijsinstelling.
4. De termijn waarbinnen verstrekte bijstand in de vorm van een lening dient te worden terugbetaald is 36 maanden.
5. Zodra belanghebbende 36 maandtermijnen volledig aan de aflossingsverplichting heeft voldaan, wordt het restant kwijtgescholden conform artikel 12, eerste lid, van de Beleidsregels debiteuren Werk en Inkomen Lekstroom 2026. Ook wanneer belanghebbende binnen 36 maandtermijnen een bedrag aflost dat gelijk staat aan 36-maandelijke aflossingen, wordt het restant kwijtgescholden.

Artikel 10 Terugvordering

1. Wanneer de verplichting tot terugbetaling, zoals bedoeld in artikel 9 van deze beleidsregel, niet of onvoldoende wordt nagekomen, wordt de leenbijstand, op grond van artikel 58, tweede lid, van de wet, teruggevorderd.
2. Voor de wijze van terugvordering wordt aangesloten bij hetgeen bepaald is in de Beleidsregels debiteuren Werk en Inkomen Lekstroom 2026.

Hoofdstuk 3 Kostensoorten (Uitwerking specifieke kostensoorten)

Paragraaf 1. Woonkosten

Artikel 11 Incidentele woonkosten

1. In bijzondere omstandigheden in individuele situaties kan bijzondere bijstand worden toegekend voor:
 - a. transportkosten: de werkelijk gemaakte kosten, inclusief brandstofkosten, voor huur van een aanhanger of busje, met een maximum van € 200,-;

- b. eerste huur en borg: huur van de eerste gebroken maand waarin belanghebbende zijn woning krijgt en de huur van de daaropvolgende eerste volledige kalendermaand en eventuele administratiekosten en borg, minus een eventueel recht op huurtoeslag;
 - c. dubbele huur: de goedkoopste huur voor de duur van maximaal één maand, plus eventuele administratiekosten en borg voor de nieuwe huurovereenkomst;
 - d. overbruggingsuitkering levensonderhoud: het overbruggen van de periode tot aan de eerstvolgende uitbetaling van de algemene bijstand en/of de inkomsten zoals bedoeld in de wet. Het inkomen, in de 30 dagen voorafgaande aan de aanvraagdatum van het levensonderhoud, wordt in mindering gebracht op het bedrag aan overbruggingsuitkering. Als het inkomen hoger is dan het bedrag aan overbruggingsuitkering, bestaat er geen recht op. De hoogte van de overbruggingsuitkering is opgenomen in de financiële bijlage;
 - e. overbruggingsuitkering reiskosten: een tegemoetkoming in de reiskosten voor nieuw, in de gemeente, te vestigen statushouders ten behoeve van het volgen van een inburgeringscursus of extra taalonderwijs, bij een onderwijsinstelling waarmee de gemeente een samenwerkingsovereenkomst heeft gesloten dan wel die door de gemeente is goedgekeurd en waarbij de reisafstand 2 kilometer of meer is. Het inkomen, in de 30 dagen voorafgaand aan de aanvraagdatum van het levensonderhoud, wordt in mindering gebracht op het bedrag aan overbruggingsuitkering. Als het inkomen hoger is dan het bedrag aan overbruggingsuitkering, bestaat er geen recht op. De hoogte van de overbruggingsuitkering reiskosten is opgenomen in de financiële bijlage.
2. Wordt er bijzondere bijstand aangevraagd voor de kosten zoals genoemd in lid 1 sub d en e van dit artikel, dan geldt de optelsom van beide overbruggingsuitkeringen ten opzichte van het inkomen 30 dagen voorafgaand aan de aanvraagdatum van het levensonderhoud.
 3. Het eerste lid, onder a tot en met c, van dit artikel heeft in ieder geval betrekking op de volgende klantgroepen, bij wie ervan uitgegaan wordt dat de kosten voortvloeien uit individuele bijzondere omstandigheden:
 - a. Belanghebbenden die zich vanuit een crisissituatie zelfstandig huisvesten;
 - b. Statushouders. Voor hen geldt dit ook wat betreft artikel 1 lid 1 sub d van deze beleidsregel.
 4. Het eerste lid, onder e, van dit artikel heeft uitsluitend betrekking op statushouders, waaronder statushouders die gebruik maken van de HAR-regeling.
 5. Het eerste lid, onder a en c, van dit artikel kan ook van toepassing zijn op een belanghebbende die, in het kader van de verplichtingen voortvloeiend uit toekenning van woonkostentoeslag, naar een goedkopere of meer passende woning verhuist.
 6. Bijzondere bijstand voor de borg wordt als leenbijstand verstrekt.
 7. De verplichting tot terugbetaling van bijzondere bijstand die, op grond van dit artikel, in de vorm van een lening is verstrekt, start drie maanden na de datum waarop de bijzondere bijstand is toegekend.

Artikel 12 Woonkostentoeslag

1. Bijzondere bijstand in de vorm van woonkostentoeslag kan onder voorwaarden worden verleend. Het gaat om situaties waarin zich onverwacht een verandering heeft voorgedaan in de financiële situatie van belanghebbende, waardoor er problemen ontstaan bij het voldoen van de woonkosten.
2. Indien belanghebbende een koopwoning heeft, dan gelden de volgende voorwaarden:
 - a. er is geen betalingsachterstand van de hypotheek dan wel een betalingsachterstand van de hypotheek tot een maximum van twee maanden;
 - b. indien belanghebbende een krediethypotheek heeft, dan benut hij deze volledig;
 - c. belanghebbende vraagt een reële en marktconforme prijs voor zijn woning;
3. Indien belanghebbende geen koopwoning heeft dan geldt de voorwaarde dat er geen rechterlijke uitspraak is die leidt tot ontruiming van de woning.
4. In de toekenningsbeschikking van de woonkostentoeslag worden de volgende verplichtingen opgelegd:
 - a. belanghebbende staat ingeschreven als woningzoekende bij WoningNet;
 - b. belanghebbende reageert ten minste drie keer per maand op een woonruimte die financieel passend is;
 - c. belanghebbende dient urgentie aan te vragen;
 - d. belanghebbende verhuist binnen 12 maanden na aanvang van de woonkostentoeslag naar een passende woonruimte. Dat betekent woonruimte met een huur waarop de Wet op de huurtoeslag van toepassing is;
 - e. belanghebbende verricht concrete en aantoonbare inspanningen om de woning te verkopen en/of de verkoop van de woning te versnellen.
5. Indien niet wordt voldaan aan de verplichtingen genoemd in het vierde lid van dit artikel, kan het recht op woonkostentoeslag worden ingetrokken.

6. Aan een belanghebbende aan wie een verhuisverplichting is opgelegd kan bij verhuizing naar een passende woonruimte als bedoeld in het vierde lid, onder d, van dit artikel bijzondere bijstand worden verleend voor een deel van de noodzakelijke kosten van stoffering.
7. Voor het bepalen van de woonkostentoeslag:
 - a. geldt in afwijking van artikel 6, vijfde lid van deze beleidsregel de inkomensgrens 100% van de toepasselijke bijstandsnorm exclusief vakantietoeslag;
 - b. wordt in afwijking van artikel 6, zesde lid van deze beleidsregel geen draagkracht in mindering gebracht op de hoogte van de toeslag;
 - c. wordt de online rekentool van de Belastingdienst, die gebruikt wordt voor het vaststellen van de huurtoeslag, gebruikt.
8. De hoogte van de woonkostentoeslag wordt als volgt vastgesteld:
 - a. Voor huishoudens met een inkomen tot en met 100% van de toepasselijke bijstandsnorm, bedraagt de woonkostentoeslag het verschil tussen de kale huur en de huurgrens.
 - b. Voor huishoudens met een inkomen boven 100% van de toepasselijke bijstandsnorm wordt de woonkostentoeslag zodanig vastgesteld dat de bestedingsruimte van dat huishouden, uitgaande van dezelfde kale huur, gelijk is aan de bestedingsruimte van het referentiehuis-houden.
9. Bijzondere bijstand voor woonkostentoeslag wordt maximaal 12 maanden verstrekt.
10. Heeft belanghebbende ondanks aantoonbare serieuze pogingen, of op grond van dringende indi-viduele omstandigheden, niet aan de voorwaarden met betrekking tot verhuizing kunnen voldoen, dan kan de woonkostentoeslag eenmalig verlengd worden met maximaal zes maanden.

Artikel 13 Doorbetaling vaste lasten bij kortdurend verblijf in detentie

1. Bijzondere bijstand is mogelijk onder de volgende voorwaarden:
 - a. de periode van detentie bedraagt ten minste één en ten hoogste zes maanden;
 - b. het volledige vermogen van belanghebbende wordt gebruikt om de in het tweede lid van dit artikel genoemde kosten te betalen. Indien belanghebbende beschikt over saldi/spaar-geld/contanten en/of andere vormen van vermogen, dan moet dit volledig worden aange-wend. In afwijking van artikel 7, tweede en derde lid, van deze beleidsregel, geldt hierbij geen vermogensvrijlating;
 - c. indien de woning tijdens detentie niet wordt bewoond door een huisgenoot of partner, wordt van belanghebbende verwacht dat hij onderverhuur onderzoekt en toepast, voor zover dit wettelijk, contractueel en feitelijk mogelijk is, om de in het tweede lid genoemde kosten (deels) te kunnen betalen.
2. De volgende kosten komen in aanmerking voor bijzondere bijstand:
 - a. huur minus een eventueel recht op huurtoeslag;
 - b. vastrecht elektra;
 - c. vastrecht gas;
 - d. vastrecht water;
 - e. kosten bewindvoering.
3. De bijzondere bijstand wordt uitsluitend uitbetaald aan de verhuurder, het nutsbedrijf en/of de bewindvoerder en niet aan de belanghebbende zelf.
4. De bijzondere bijstand wordt verstrekt voor maximaal de duur van de detentie, waarbij een mini-mum van één maand en een maximum van zes maanden geldt.

Paragraaf 2. Woninginrichting en duurzame gebruiksgoederen

Artikel 14 Kosten voor woninginrichting en duurzame gebruiksgoederen

1. In geval van bijzondere omstandigheden, zoals bedoeld in artikel 35 van de wet, kan in individu-ele situaties bijzondere bijstand worden toegekend voor:
 - a. volledige woninginrichting;
 - b. gedeeltelijke woninginrichting;
 - c. vervanging duurzame gebruiksgoederen.
2. Aan een aantal klantgroepen kan bijzondere bijstand worden toegekend voor de kosten zoals genoemd in het eerste lid, onder a en b, van dit artikel, omdat bij deze klantgroepen in beginsel wordt aangenomen dat er sprake is van noodzakelijke kosten door bijzondere individuele omstan-digheden. Het gaat om de volgende klantgroepen:
 - a. statushouders;
 - b. belanghebbenden die zich vanuit een crisissituatie zelfstandig huisvesten.

3. De hoogte van de bijzondere bijstand is gelijk aan de werkelijke kosten met een maximum van 40% van de NIBUD richtprijzen.
4. In afwijking van het vorige lid van dit artikel geldt voor stoffering, wat vloer, verf en behang omvat, een maximum van 100% van de NIBUD richtprijzen.
5. Bij kamerbewoning van een kale kamer bedraagt de hoogte van de bijzondere bijstand voor kosten voor woninginrichting een bedrag van 40% van de NIBUD richtprijzen die gelden voor één volwassene. Bij gestoffeerde kamerbewoning kan bijzondere bijstand worden verstrekt voor ontbrekende noodzakelijke inrichting. Bij volledig gemeubileerde kamerbewoning wordt geen bijzondere bijstand verstrekt.
6. De bijzondere bijstand voor de kosten van woninginrichting en duurzame gebruiksgoederen wordt, met uitzondering van de stofferingskosten als bedoeld in het vierde lid van dit artikel, in de vorm van een lening verstrekt. De maximale hoogte van de bijzondere bijstand voor de kosten van woninginrichting, duurzame gebruiksgoederen en stofferingskosten is opgenomen in de financiële bijlage.
7. Indien belanghebbende ondanks zijn reserveringscapaciteit en/of draagkracht onvoldoende middelen heeft om de kosten voor volledige woninginrichting te kunnen betalen, kan er in afwijking van artikel 6 en 7 van deze beleidsregel een basis-inboedelpakket toegekend worden. De hoogte wordt vastgesteld door de berekende bijzondere bijstand voor woninginrichting in mindering te brengen op het maximale bedrag voor het basis-inboedelpakket. Het maximale bedrag voor dit basis-inboedelpakket is opgenomen in de financiële bijlage. De bijzondere bijstand voor het basis-inboedelpakket wordt verstrekt in de vorm van een lening.

Paragraaf 3. Bewindvoering

Artikel 15 Bewindvoering (incl. mentorschap en curatele)

1. Bijzondere bijstand voor bewindvoeringskosten kan worden toegekend voor onbepaalde tijd, zolang dit noodzakelijk is.
2. De hoogte van de bijzondere bijstand is gelijk aan de werkelijke kosten, maar bedraagt maximaal de forfaitaire tarieven zoals deze zijn vastgesteld in de ministeriële regeling 'Regeling beloning curatoren, bewindvoerders en mentoren'. Indien de kantonrechter een afwijkend bedrag vaststelt, is de hoogte van de bijzondere bijstand gelijk aan dit afwijkende bedrag, mits dit bedrag gefactureerd wordt.
3. De draagkrachtperiode bij een aanvraag voor bijzondere bijstand voor bewindvoeringskosten, die is gebaseerd op een beschikking van de kantonrechter, wordt, in afwijking van artikel 5, eerste lid, van deze beleidsregel, voor maximaal vijf jaar vastgesteld.
4. Aan belanghebbende kan inzage worden gevraagd in het plan van aanpak, met als doel om duidelijkheid te verkrijgen over de looptijd van de bewindvoering en de afspraken die gemaakt zijn over uitstroom uit bewind.
5. In afwijking van artikel 11 van de wet en artikel 3, derde lid, van deze beleidsregel, komen de griffiekosten die in relatie staan tot de bewindvoeringskosten in aanmerking voor bijzondere bijstand, ook als deze dateren van langer dan drie maanden voorafgaand aan de aanvraagdatum en/of de kosten al zijn voldaan. Dit geldt alleen als de aanvraag bijzondere bijstand voor bewindvoeringskosten wel binnen drie maanden na het opkomen van de kosten is ingediend.

Paragraaf 4. Medische kosten

Artikel 16 Medische kosten (incl. tandartskosten)

1. Als medische kosten niet worden vergoed door de zorgverzekering van belanghebbende, maar wel vergoed worden door de gemeentelijke collectieve zorgverzekering en dit de meest goedkope adequate oplossing is, kan er bijzondere bijstand worden verstrekt tot het in het derde lid van dit artikel bedoelde bedrag. Het moet gaan om noodzakelijke medische kosten die voortvloeien uit bijzondere omstandigheden en die acuut en niet uit te stellen zijn.
2. Indien in het huidige kalenderjaar bijzondere bijstand voor medische kosten is toegekend, wordt verwacht dat belanghebbende met ingang van het volgende kalenderjaar is overgestapt naar de collectieve zorgverzekering dan wel een andere passende zorgverzekering en hiervan gebruik maakt. Dit heeft betrekking op zowel de basis- als de aanvullende zorgverzekering. Vanaf het nieuwe kalenderjaar wordt er geen bijzondere bijstand meer verstrekt voor medische kosten die vergoed zouden worden op basis van de gemeentelijke collectieve zorgverzekering.
3. Bijzondere bijstand voor medische kosten is nooit hoger dan de vergoeding(en) zoals opgenomen in de polisvoorwaarden van de aanvullende zorgverzekering, die deel uitmaakt van de gemeentelijke collectieve zorgverzekering. De vergoeding waarop belanghebbende recht heeft op basis van zijn huidige zorgverzekering wordt op de bijzondere bijstand in mindering gebracht.
4. Als het tegenwettelijk begunstigend beleid uit het derde lid van dit artikel niet toereikend is, kan in zeer uitzonderlijke situaties een extra bedrag worden toegekend met een maximum van € 300,00 per individu per kalenderjaar.

Artikel 17 Overige kosten medisch gerelateerd

1. Bijzondere bijstand kan worden toegekend voor overige medisch gerelateerde noodzakelijke kosten als deze uitkomen boven de NIBUD richtprijzen én het gevolg zijn van individuele bijzondere omstandigheden.
2. Aan de volgende medisch gerelateerde meerkosten kan hierbij worden gedacht:
 - a. extra stookkosten;
 - b. extra waterverbruik;
 - c. kledingslijtage door bewassing;
 - d. kosten voor een noodzakelijk speciaal dieet.

Deze lijst is niet limitatief.

Paragraaf 5. Collectieve zorgverzekering

Artikel 18 De voorwaarden en gemeentelijke bijdrage

1. Belanghebbende kan in aanmerking komen voor een gemeentelijke bijdrage bij deelname aan de gemeentelijke collectieve zorgverzekering.
2. Voorwaarde om in aanmerking te komen voor een bijdrage in de gemeentelijke collectieve zorgverzekering is dat het inkomen lager is of gelijk aan de door de gemeente vastgestelde toepasselijke inkomensgrens. De hoogte van de gemeentelijke bijdrage en de hoogte van de inkomensgrens zijn opgenomen in de financiële bijlage.
3. Bij de beoordeling van het recht op een gemeentelijke bijdrage op grond van dit artikel wordt het volgende buiten beschouwing gelaten:
 - a. het vermogen;
 - b. de draagkrachtberekening als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van deze beleidsregel;
 - c. de kostendelersnorm;
 - d. de inrichtingsnorm;
4. Dit artikel is niet van toepassing op andere collectieve zorgverzekeringen.
5. In afwijking van artikel 33, tweede en derde lid, van de wet, wordt bij de toepassing van het tweede lid van dit artikel voor studenten uitgegaan van het feitelijk inkomen waarover zij beschikken.
6. De bijdrage als bedoeld in het eerste lid van dit artikel wordt door de zorgverzekeraar verrekend met de door de belanghebbende verschuldigde premie.

Paragraaf 6. Reiskosten

Artikel 19 Reiskosten – en fietsvergoeding voor statushouders

1. Statushouders en hun gezinsleden jonger dan 18 jaar kunnen bijzondere bijstand krijgen voor reiskosten of fietsvergoeding. Dit geldt als zij een inburgeringscursus, extra taalonderwijs of een ISK-traject volgen bij een school die samenwerkt met de gemeente of die door de gemeente is goedgekeurd. Dit geldt ook voor statushouders die onder de HAR-regeling vallen.
2. Wie een reiskosten- of fietsvergoeding op grond van oud beleid heeft ontvangen, komt niet in aanmerking voor een vergoeding volgens dit artikel.
3. De belanghebbende kiest uit één van de volgende drie vormen van vergoeding: reiskostenvergoeding voor de auto, reiskostenvergoeding voor het openbaar vervoer of een fietsvergoeding. Indien belanghebbende voor een fietsvergoeding kiest, dan vervalt het recht op reiskostenvergoeding in zijn geheel en omgekeerd.
4. In afwijking van het tweede lid van dit artikel kan recht op reiskostenvergoeding opnieuw bestaan, nadat reeds een fietsvergoeding is ontvangen op grond van oud beleid. Dit is aan de orde als de reisafstand van belanghebbende als gevolg van een verhuizing of wijziging van onderwijsinstelling ten minste 10 kilometer enkele reis van de onderwijsinstelling wordt.
5. De fietsvergoeding bedraagt eenmalig € 250,-. Dit bedrag is bedoeld voor de aanschaf van een fiets, inclusief verlichting en een slot.
6. De reiskostenvergoeding voor het openbaar vervoer wordt vastgesteld op basis van de goedkoopste manier van reizen met het openbaar vervoer tussen het woonadres van belanghebbende en het adres van de onderwijsinstelling, zoals berekend via 9292.nl én U-OV.nl per ritprijs heen en terug.
7. De reiskostenvergoeding voor de auto wordt vastgesteld op basis van het aantal kilometers tussen het woonadres van belanghebbende en het adres van de onderwijsinstelling, zoals berekend via de Routeplanner van de ANWB met toepassing van de routeoptie "Kortste". Voor de vergoeding per kilometer wordt aangesloten bij de geldende maximale belastingvrije kilometervergoeding zoals door de Belastingdienst gehanteerd.
8. Een reiskostenvergoeding is mogelijk voor de duur van het inburgeringstraject. Dit omvat ook de intake voorafgaand aan het traject en/of examens na afloop van het traject. We sluiten aan bij de

- duur zoals DUO deze vaststelt. De vergoeding wordt op aanvraag voor een periode van maximaal 12 maanden toegekend en kan in totaal niet langer duren dan de duur van het inburgeringstraject.
9. De reiskostenvergoeding wordt maandelijks achteraf verstrekt op basis van het aantal daadwerkelijk bijgewoonde lesdagen, zoals geregistreerd op de in te leveren presentielijst. De fietsvergoeding wordt uitbetaald na het inleveren van het aankoopbewijs. Voor ISK-trajecten wordt per maand een vergoeding verstrekt op basis van een maandabonnement.
 10. Bij een enkele reisafstand van minder dan 2 kilometer wordt de belanghebbende geacht deze afstand lopend te kunnen afleggen. Er is in dit geval geen reiskosten- en fietsvergoeding mogelijk.
 11. De presentielijsten over de toegekende reiskostenperiode dienen maximaal binnen drie maanden na het einde van de toekenningsperiode ingeleverd te worden.
 12. Het aankoopbewijs van de fiets dient binnen zes maanden na de verzending van de beschikking ingeleverd te worden.

Paragraaf 7. Diverse kosten

Artikel 20 Babyuitzet (basispakket)

1. Bijzondere bijstand kan in uitzonderlijke gevallen worden toegekend voor een babyuitzet basispakket.
2. Voor het toekennen van bijzondere bijstand voor een babyuitzet basispakket gelden de volgende voorwaarden:
 - a. het gaat om het eerste kind van het gezin;
 - b. in afwijking van artikel 3 lid 3 dient de aanvraag te worden ingediend vanaf de vierde maand van de zwangerschap tot aan drie maanden na de bevallingsdatum en mogen de kosten al zijn voldaan al dan niet met geleend geld.
3. De hoogte van bijzondere bijstand voor een babyuitzet basispakket is vastgesteld op 100% van de NIBUD richtprijzen.
4. De bijzondere bijstand voor een babyuitzet basispakket wordt om niet verstrekt.

Artikel 21 Legeskosten

Bijzondere bijstand kan worden toegekend voor legeskosten die zien op het administratieve deel in verband met een toegekende aanvraag voor woningurgentie en/of een gehandicaptenparkeerkaart.

Artikel 22 Eigen bijdrage CAK inzake WMO huishoudelijke hulp

1. Bijzondere bijstand kan worden toegekend voor de eigen bijdrage huishoudelijke hulp als bedoeld in de Wet maatschappelijke ondersteuning.
2. Deze kosten komen, maximaal tot het einde van het kalenderjaar, voor bijzondere bijstand in aanmerking als een belanghebbende nog niet passend verzekerd is. Artikel 16, tweede lid, van deze beleidsregel is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 23 Uitvaartkosten

1. De erfgenamen die verantwoordelijk zijn voor de kosten van een uitvaart kunnen in aanmerking komen voor bijzondere bijstand nadat de eigen middelen, verzekeringsgelden en de nalatenschap van overledene zijn aangewend of ontoereikend zijn.
2. Voor een deel van de algemene kosten alsmede voor een deel van de begrafenisdan wel crematiekosten kan bijzondere bijstand worden toegekend. De kostensoorten en maximumbedragen zijn opgenomen in de financiële bijlage.
3. De hoogte van de bijzondere bijstand voor de kosten van een begrafenis of crematie is gelijk aan de werkelijke kosten met een maximum van 100% van de NIBUD richtprijzen.
4. In het geval er meerdere erfgenamen zijn, is eenieder verantwoordelijk voor zijn deel van de uitvaartkosten.

Hoofdstuk 4 Slotbepalingen

Artikel 24 Inwerkingtreding beleidsregel

1. De beleidsregel treedt in werking met ingang van 1 juli 2026.
2. De "Beleidsregel bijzondere bijstand gemeente Lopik (WIL) 2025" wordt ingetrokken.

Artikel 25 Overgangsrecht

Voor de periodieke bijzondere bijstand die in 2025 of eerder is toegekend en in 2026 doorloopt geldt, voor de belanghebbende met een inkomen boven de 150% van de toepasselijke bijstandsnorm inclusief vakantietoeslag, een overgangperiode van maximaal 6 maanden vanaf 1 januari 2026.

Artikel 26 Citeertitel

Deze beleidsregel wordt aangehaald als Beleidsregel bijzondere bijstand gemeente Lopik (WIL) 2026.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Lopik, gehouden op 2 juni 2026.

*De secretaris,
L. de Graaff*

*De burgemeester,
R. Westerlaken-Loos*

Financiële bijlage 2026 - Beleidsregels Bijzondere Bijstand WIL

Deze financiële bijlage biedt een overzicht van normen en vergoedingen en maakt onderdeel uit van de Beleidsregels Bijzondere Bijstand gemeente Houten, IJsselstein, Lopik en Nieuwegein 2026. De genoemde bedragen kunnen jaarlijks worden aangepast, met uitzondering van de inkomensnormen die landelijk zijn vastgesteld.

De geactualiseerde versie van deze bijlage wordt gepubliceerd op de website van WIL.

Onderstaande bedragen worden gehanteerd vanaf 1 januari 2026. Er kunnen geen rechten ontleend worden aan onderstaande bedragen.

Volledige woninginrichting

Totale woninginrichting op basis van 40% NIBUD						
gemeente IJsselstein/ Nieuwegein/ Houten/ Lopik						
	1 persoon	om niet stoffering 100% Nibud	Lening (40%)	totaal	een derde	twee derde
0	€ 10.572,00	€ 1.268,00	€ 3.721,60	€ 4.989,60	€ 1.663,20	€ 3.326,40
1	€ 12.457,00	€ 1.342,00	€ 4.446,00	€ 5.788,00	€ 1.929,33	€ 3.858,67
2	€ 14.267,00	€ 1.342,00	€ 5.170,00	€ 6.512,00	€ 2.170,67	€ 4.341,33
3	€ 16.496,00	€ 1.672,00	€ 5.929,60	€ 7.601,60	€ 2.533,87	€ 5.067,73
4	€ 18.306,00	€ 1.672,00	€ 6.653,60	€ 8.325,60	€ 2.775,20	€ 5.550,40

	2 personen	om niet stoffering 100% Nibud	Lening (40%)	totaal	een derde	twee derde
kinderen						
0	€ 11.956,00	€ 1.342,00	€ 4.245,60	€ 5.587,60	€ 1.862,53	€ 3.725,07
1	€ 13.766,00	€ 1.342,00	€ 4.969,60	€ 6.311,60	€ 2.103,87	€ 4.207,73
2	€ 15.996,00	€ 1.672,00	€ 5.729,60	€ 7.401,60	€ 2.467,20	€ 4.934,40
3	€ 17.806,00	€ 1.672,00	€ 6.453,60	€ 8.125,60	€ 2.708,53	€ 5.417,07
4	€ 19.952,00	€ 1.900,00	€ 7.220,80	€ 9.120,80	€ 3.040,27	€ 6.080,53

Bij meer dan 4 kinderen ieder extra kind € 598,00 (verschil volwassene met kind en zonder kind)

Hiervan is € 74,00 om-niet en € 524,00 in de vorm van een lening.

Aan deze bedragen kunnen geen rechten ontleend worden

N.B. Bovenstaande bedragen zijn gebaseerd op de NIBUD Prijzengids 2025-2026

Kamerbewoning bij kale huur

kamerbewoning is gelijk aan 1/3 van inrichtingsnorm voor een alleenstaande			
gemeente IJsselstein/ Nieuwegein/ Houten/ Lopik			
1/3e deel	om niet stoffering 100% Nibud)	Lening (40%)	totaal
€ 3.524,00	€ 422,67	€ 1.240,53	€ 1.663,20

N.B. Bovenstaande bedragen zijn gebaseerd op de NIBUD Prijzengids 2025-2026

Stofferingskosten

De hoogte van de toekenning om niet, voor verf, behang, en vloerbedekking (stofferingskosten) is vastgesteld op de volgende bedragen:

stoffering om niet volgens Nibud op basis van 100% Nibud					
gemeente IJsselstein/ Nieuwegein/ Houten/ Lopik					
		1 persoon	2/3 personen	4/5 personen	6 en meer personen
vloer per m²					
	€ 56,00	16	17	21	24
		€ 896,00	€ 952,00	€ 1.176,00	€ 1.344,00
verf per liter					
	€ 6,00	18	18	22	26
		€ 108,00	€ 108,00	€ 132,00	€ 156,00
behang incl. lijm per aantal rollen					
behang	€ 18,00	13	14	18	20
lijm	€ 10,00	3	3	4	4
totaal		€ 264,00	€ 282,00	€ 364,00	€ 400,00
totaal "om niet"		€ 1.268,00	€ 1.342,00	€ 1.672,00	€ 1.900,00

N.B. Bovenstaande bedragen zijn gebaseerd op de NIBUD Prijzengids 2025-2026

Indien de daadwerkelijke kosten in totaal of voor één specifiek onderdeel lager zijn, dan wordt de bijzondere bijstand toegekend ter hoogte van de daadwerkelijke kosten. Voorbeeld:

Belanghebbende met 1-persoonshuishouden kan de vloer overnemen voor € 300,-. Wij vergoeden voor de kosten van de vloer € 300,- in plaats van de hogere bedragen, die zijn vastgesteld met behulp van de NIBUD richtprijzen.

Voor de kosten van woninginrichting van een persoon die in het kader van gezinshereniging komt inwonen bij het gezin, moet gekeken worden naar eventueel verstrekking van de volgende kosten:

- stoffering;
- bed;
- matras;
- garderobekast;
- bureau met bureaustoel.

Bij een vast bedrag kan worden uitgegaan van € 436,40 (gebaseerd op 40% van de Nibud richtprijzen en 100% voor de stoffering). Het genoemde bedrag is inclusief € 74,00 voor stofferingskosten.

Inboedelpakket

inboedel lening 2026 volgens Nibud op basis van 40% Nibud							
	1 volw	2 volw	1 kind	2 kind	3 kind	4 kind	
Totaal lening bij gebruik inductie	€ 368,00	€ 368,00	€ 468,00	€ 568,00	€ 668,00	€ 768,00	
Totaal lening bij gebruik gaskookplaat	€ 332,00	€ 332,00	€ 432,00	€ 532,00	€ 632,00	€ 732,00	

N.B. Bovenstaande bedragen zijn gebaseerd op de NIBUD Prijzengids 2025-2026

Overbruggingsuitkering

Overbruggingsuitkering levensonderhoud	
gemeente IJsselstein/ Nieuwegein/ Houten/ Lopik	
De hoogte van de overbruggingsuitkering wordt als volgt berekend:	
1 persoon	€ 600,00
2 personen	€ 800,00
3 personen of meer	€ 1.000,00
Af: Minus eventuele inkomsten, conform artikel 6, lid 2 van deze beleidsregel	
Voor een meerderjarig kind dat komt inwonen door een gezinshereniging geldt dat er een overbruggingsuitkering wordt verstrekt van € 250,00	

Voor een meerderjarig kind dat komt inwonen door een gezinshereniging geldt dat er een overbruggingsuitkering wordt verstrekt van € 250,00

Overbruggingsuitkering reiskosten

Overbruggingsuitkering reiskosten	
gemeente IJsselstein/ Nieuwegein/ Houten/ Lopik	
Reiskosten onderwijs in het kader van inburgering, 18+ eenmalig	
Houten	€ 155,00
IJsselstein	€ 140,00
Lopik	€ 175,00
Nieuwegein	€ 105,00
Reiskosten onderwijs in het kader van inburgering, 12-18 jarigen eenmalig	
Houten	€ 95,00
IJsselstein	€ 190,00
Lopik	€ 190,00
Nieuwegein	€ 190,00

Collectieve zorgverzekering

Collectieve zorgverzekering				
gemeente IJsselstein/ Nieuwegein/ Houten/ Lopik				
Gemeente	Houten	IJsselstein	Lopik	Nieuwegein
Inkomensgrens	120%	125%	110%	130%
Bijdrage	€ 20,00	€ 25,00	€ 30,00	€ 27,00
Geen bijdrage	120-150%	Nvt	Nvt	130-150%

Uitvaartkosten

uitvaartkosten 2025-2026	
Begrafeniskosten	
kostensoort	Nibud 100%
akte van overlijden	€ 17,00
basistarief uitvaartverzorgers	€ 2.100,00
overbrengen overledene naar rouwcentrum of woonhuis	€ 325,00
laatste verzorging van de overledene	€ 299,00
kist	€ 495,00
opbaren in uitvaartcentrum incl. condoleance	€ 950,00
of	
opbaren thuis excl. dagelijkse controle en koeling	€ 600,00
een rouwauto	€ 350,00
kosten algemen graf (10 jaar gedeeld met vreemden), incl. openen en gebruik aula begraafplaats (45 min.)	€ 1.950,00
gebruik aula begraafplaats (45 min.)	€ 650,00
gebruik condoleance ruimte	€ 450,00
Totaal	€ 8.186,00
maximaal toe te kennen bijzondere bijstand voor begrafeniskosten bedraagt € 8.186,00 Dit hangt af of de overledene thuis of in het rouwcentrum is opgebaard!	
Crematiekosten	
kostensoort	Nibud 100%
akte van overlijden	€ 17,00
basistarief uitvaartverzorgers	€ 2.100,00
overbrengen overledene naar rouwcentrum of woonhuis	€ 325,00
laatste verzorging van de overledene	€ 299,00
kist	€ 495,00
opbaren in uitvaartcentrum incl. condoleance	€ 950,00
of	
opbaren thuis excl. dagelijkse controle en koeling	€ 600,00
een rouwauto	€ 350,00
crematie, dienst in aula en condoleanceruimte	€ 1.800,00
Totaal	€ 6.936,00
maximaal toe te kennen bijzondere bijstand voor crematiekosten bedraagt € 6.936,00 Dit hangt af of de overledene thuis of in het rouwcentrum is opgebaard!	

N.B. Bovenstaande bedragen zijn gebaseerd op de NIBUD Prijzengids 2025-2026

Toelichting bij de beleidsregels bijzondere bijstand gemeente Nieuwegein / IJsselstein / Houten / Lopik

Algemeen

Deze beleidsregel maakt onderscheid in een algemeen deel met basisvoorwaarden voor het toekennen van bijzondere bijstand en een deel met een lijst van specifieke kostensoorten. Uitgangspunt is artikel 35 van de Participatiewet. Voor de inwoners zijn begunstigende afwijkingen vastgelegd in het beleid dat is vastgesteld door de Lekstroomgemeenten.

Er zijn kostensoorten opgenomen, die begunstigend afwijken van artikel 35 van de Participatiewet. Kostensoorten die regelmatig aangevraagd worden, is ook in dit beleid opgenomen, ondanks dat toekenning op basis van artikel 35 PW mogelijk is. De ervaring leert dat het benoemen van deze kostensoorten, zowel voor aanvrager als behandelaar duidelijkheid geeft over de voorwaarden.

Daarnaast is het zo dat artikel 35 PW geen uitgebreide opsomming geeft van de (kostensoorten) bijzondere bijstand en wat daaronder valt.

Dit betekent veel beleidsvrijheid om dit nader in te vullen en in ons beleid uit te werken.

Recht op maatwerk/gelijk effect

De bedoeling van de Participatiewet is het garanderen van het bestaansminimum. De Participatiewet gaat ervanuit dat inwoners in eerste instantie zelf middelen kunnen verwerven. Daarom is het belangrijk om inwoners te ondersteunen om zo snel mogelijk duurzaam werk te vinden, of als dat niet lukt vrijwilligerswerk of een andere vorm van dagbesteding. De drie hoofddoelen van het sociaal domein (1. Het leiden van een menswaardig bestaan, 2. Het complementaire karakter van de wetgeving en 3. Het bevorderen van de zelfredzaamheid) komen dan ook samen in de Participatiewet. De bijzondere bijstand is onderdeel van de Participatiewet en is bedoeld om te voorzien in noodzakelijke kosten van het bestaan die voortvloeien uit bijzondere omstandigheden.

Hoofdstuk 1 Begripsomschrijvingen

Artikel 1 Omschrijving van begrippen

In artikel 1 lid 3 zijn enkele klantgroepen benoemd, die van belang zijn voor verschillende artikelen in dit beleidsstuk.

De groep jongeren in de overgang van 18- naar 18+ die vanuit een instelling zelfstandig gaan wonen is aan deze klantgroepen toegevoegd, aangezien deze groep in sommige gevallen over het hoofd gezien wordt en tussen wal en schip dreigt te raken. Door deze groep specifiek te benoemen wordt hier extra aandacht voor gevraagd.

Hoofdstuk 2 Algemeen (Basisvoorwaarden bij toekenning)

Artikel 2 Uitgangspunten

Alle bijzondere bijstandsaanvragen gaan in beginsel gepaard met de toets of de gevraagde kosten zich voordoen, noodzakelijk en bijzonder zijn, voorzienbaar waren, ervoor gereserveerd kon worden en of er voldoende draagkracht aanwezig is. Dit geldt ook voor de in deze beleidsregel genoemde kostensoorten en voor alle klantgroepen.

Dit kan betekenen dat kostensoorten die in deze beleidsregel genoemd worden geheel of gedeeltelijk afgewezen worden op deze gronden.

Artikel 3 De wijze en het tijdstip van aanvragen

Lid 3

Bij het beoordelen of kosten in aanmerking komen voor vergoeding via bijzondere bijstand wordt als eerst gekeken naar wanneer de kosten zijn opgekomen. Dat wil zeggen: wat is de datum van de oorzaak van het ontstaan van de kosten? Daarna wordt gekeken of de aanvraag tijdig is ingediend. Het college heeft geen beleidsruimte bij de beantwoording van de vraag op welk moment de kosten zijn opgekomen, maar wel op welk moment de aanvraag moet worden ingediend na het opkomen van de kosten.

Lid 4:

In deze gevallen moet in de regel een aanvraag vooraf worden ingediend, omdat anders de noodzaak van de kosten niet kan worden vastgesteld. Een aanvraag wordt ingediend op het moment dat men weet dat er kosten aan zitten te komen waarvoor men een vergoeding wenst. Ook kunnen de mogelijkheden om de kosten te voorkomen of ergens anders een vergoeding te ontvangen achteraf niet altijd meer beoordeeld worden.

Er kunnen zich situaties voordoen waarin vooraf aanvragen niet kan worden gevraagd van een belanghebbende. Denk daarbij aan een spoedbezoek aan de tandarts in het weekend.

Artikel 5 Draagkracht (periode)

Lid 6

Met incidentele kosten worden alle incidentele kosten bedoeld, waarvoor bijzondere bijstand kan worden toegekend.

Lid 7

Het gaat hierbij niet om een wijziging in de indexering van het inkomen.

Artikel 6 Draagkracht (inkomen)

Lid 3

Voedingskosten gaan over eten en drinken. Het gaat om al het gebruikelijke eten en drinken. Naast de 3 maaltijden omvat het ook voldoende drinken, tussendoortjes, fruit, koffie, thee en dergelijke. Het eten en drinken moet voldoen aan de basale kwaliteitseisen van bijvoorbeeld het Voedingscentrum.

Lid 4

Er wordt onderscheid gemaakt tussen persoonlijke kosten en overige kosten. Persoonlijke kosten gaan over kostenposten die zodanig verbonden zijn met de persoon van de aanvrager dat zij naar hun aard niet met medebewoners gedeeld kunnen worden. Zoals medische kosten en bewindvoeringskosten. Overige kosten gaan o.a. over woonlasten, boodschappen en verzekeringen.

Artikel 8 Reserveringscapaciteit

Voorbeelden van kostensoorten, waarvoor gereserveerd moet worden. Deze lijst is niet limitatief:

- Woninginrichting
- Stofferingskosten
- Duurzame gebruiksgoederen
- Verhuiskosten zoals eerste huur, dubbele huur en verhuisbus
- Babypakket

Artikel 10 Terugvordering

In eerder geldende beleidsregels bijzondere bijstand waren de artikelen 9 en 10 bekend onder de artikelen 13 en 14. Laatstgenoemde artikelen zijn nog als zodanig genoemd in artikel 9 van de Beleidsregels debiteuren Werk en Inkomen Lekstroom 2026. Daarvoor kan nu dus gelezen worden: "dit dient te worden bezien in samenhang met artikel 9 en 10 van de beleidsregels bijzondere bijstand 2025".

Hoofdstuk 3 Kostensoorten (Uitwerking specifieke kostensoorten)

De titel van het artikel benoemt de kostensoort. Vervolgens somt het artikel eventuele specifiekere kostensoorten op. Ook zijn de afwijkende voorwaarden waaraan voldaan moet worden om in aanmerking te komen in de daaropvolgende leden opgenomen. Tot slot benoemt het artikel de hoogte en de duur van de bijzondere bijstand.

Paragraaf 1. Woonkosten

Artikel 11 Incidentele woonkosten

Lid 1

Hierin worden een aantal mogelijke kostensoorten weergegeven. Deze kosten moeten per onderdeel aangevraagd worden.

Lid 1 onder b:

Indien een huurovereenkomst direct ingaat op de eerste van de maand, dan wordt alleen bijzondere bijstand verstrekt voor die eerste hele maand minus huurtoeslag.

Onder de bijzondere bijstand voor woninginrichting kan een kostenpost transportkosten vallen. Te denken valt aan de kosten voor het ophalen van spullen die op een (digitale) marktplaats gekocht worden.

Lid 5:

Een belanghebbende kan ook voor kosten komen te staan vanwege een verhuizing op verzoek van de woningstichting van groot naar beter passend of een ander soort project. Onderzocht moet worden welke kosten de woningstichting in dit soort gevallen vergoedt. Te denken valt aan transport- en stofferingskosten. Overige te maken kosten kunnen mogelijk in aanmerking komen voor vergoeding, mits aan alle voorwaarden in artikel 35 PW wordt voldaan.

Lid 6 en 7:

Leenbijstand moet worden terugbetaald. De terugbetaling van leenbijstand start na het verstrijken van de eerste 3 maanden na toekenning van de bijzondere bijstand.

Artikel 12 Woonkostentoeslag

Aan het ontvangen van de woonkostentoeslag zijn voorwaarden verbonden die gelden voor zowel huurders als huiseigenaren. Daarnaast hebben huiseigenaren aanvullende voorwaarden waaraan zij dienen te voldoen.

Lid 4 sub c:

In sommige gemeenten wordt een kansadviesgesprek ingezet als eerste stap bij de aanvraag van een urgentieverklaring. Wanneer uit dit gesprek blijkt dat er geen reële kans bestaat op toekenning van urgentie, wordt hiermee voldaan aan de verplichting zoals bedoeld in artikel 12, lid 4, sub c.

Lid 8 sub b:

Met deze sub willen we duidelijk maken dat een huishouden met een inkomen boven de bijstandsnorm, het verschil aan bestedingsruimte ten opzichte van het referentiehuishouden als WKT kan ontvangen.

Het rekenvoorbeeld:

In onderstaande berekening heeft het huishouden met een inkomen op 120% van de toepasselijke bijstandsnorm een lagere bestedingsruimte dan het referentiehuishouden, namelijk € 1.308,- ten opzichte van € 1.494,- waardoor men met € 186,- WKT per maand wordt aangevuld.

	Referentiehuishouden gehuwd – toepasselijke bijstandsnorm (TB)	Gehuwd Huishouden > 100% van toepasselijke bijstandsnorm (TB)
Inkomen excl. VT	100% v.d. TB = € 1.902	Loon 120% van TB = € 2.282
Hoogte kale huur	€ 1.499	€ 1.499
Huurgrens	€ 933	€ 933
Huurtoeslag (HT)	€ 525	€ 525
Verschil kale huur min huurgrens	€ 566	€ 566
Woonkostentoeslag = WKT (Zie voor berekening referentiehuishouden art. 12 lid 8 sub a.)	€ 566	= ? (want wordt met dit schema berekend)
Eigen bijdrage huur	Huur € 1.499 - HT € 525 - WKT € 566 = € 408	Huur € 1.499 - HT € 525 = € 974 (Dit is excl. WKT)
Bestedingsruimte = Inkomen - eigen bijdrage huur	€ 1.902 - € 408 = € 1.494	€ 2.282 - € 974 = € 1.308
		€ 1.308 is € 186 minder dan € 1.494 van het referentie huishouden. WKT wordt € 186 per maand.

Artikel 13 Doorbetaling vaste lasten bij kortdurend verblijf in detentie

Dit betreft een uitzondering met het oog op het maatschappelijk belang.

Het verlies van de woning tijdens detentie kan grote maatschappelijke consequenties met zich meebrengen. Vanzelfsprekend wordt eerst gekeken naar de mogelijkheden van belanghebbende om zelf de kosten van zijn woning te voldoen. Gedacht kan worden aan de huur zelf betalen vanuit opgebouwde reserves (spaargeld) dan wel de woning tijdelijk onder te verhuren.

Als die mogelijkheden er niet zijn, kan bij wijze van uitzondering bijzondere bijstand worden verstrekt.

Paragraaf 2. Woninginrichting en duurzame gebruiksgoederen

Artikel 14 Kosten voor woninginrichting en duurzame gebruiksgoederen

Complete woninginrichting

Met dit bedrag worden spullen aangeschaft met betrekking tot de inrichting van de woning. Dit bedrag kan ook worden aangewend voor de aanschaf van onderstaande spullen:

- mobiel
- computer (laptop)
- fiets

Deze lijst is niet limitatief.

Hierbij is rekening gehouden met de mogelijkheid om sommige spullen tweedehands aan te schaffen.

Volgorde vormen van bijstand:

- Geldlening
- Verstrekking om niet

Verf, behang, en vloerbedekking

De vergoeding voor verf, behang en vloerbedekking wordt om niet verstrekt, in tegenstelling tot de rest van de kosten voor (een gedeeltelijke) woninginrichting. Deze worden in de vorm van een lening verstrekt.

De vergoeding voor genoemde kosten, die om niet wordt verstrekt, moet in mindering gebracht worden op de leenbijstand die wordt toegekend voor de complete woninginrichting.

Gedeeltelijke woninginrichting

Bijzondere bijstand kan worden toegekend voor de goederen die nog aangeschaft moeten worden. De aanvrager moet zelf een overzicht verstrekken waarop staat welke spullen nodig zijn.

Woninginrichting en statushouders

Bij het toekennen van kosten voor woninginrichting aan statushouders vinden twee momenten van betaling plaats. De eerste betaling vindt plaats zodra een woning toegewezen is. De tweede betaling na het overleggen van de aankoopbonnen/bewijzen van spullen voor de woninginrichting. Bij gezinshereniging in het kader van taakstelling komt een deel van het gezin bij de reeds gevestigde familieleden wonen.

Duurzame gebruiksgoederen

Voor duurzame gebruiksgoederen geldt het principe dat een normaal gebruik een normale levensduur oplevert. Bijzondere bijstand kan niet worden toegekend wanneer duurzame gebruiksgoederen verwijtbaar de gebruikelijke levensduur niet hebben behaald.

Lid 2

Voor deze klantgroepen worden bepaalde criteria voor het verkrijgen van bijzondere bijstand voor de kosten van woninginrichting, zoals genoemd in artikel 35 PW, bij voorbaat aangenomen. Het betreft hierbij de noodzakelijkheid van de kosten en de aanwezigheid van persoonlijke bijzondere omstandigheden. De behandelaar hoeft hier geen nader onderzoek naar te doen en de aanvrager hoeft hierover geen aanvullende gegevens aan te leveren. De overige toetsingscriteria, zoals dat de kosten zich voordoen, de reserveringscapaciteit en de draagkracht blijven wel van toepassing.

Lid 8

Basis-inboedelpakket is als optie toegevoegd om aanvragers te ondersteunen die geen bijzondere bijstand toegekend krijgen vanwege voldoende reserveringscapaciteit en/of draagkracht, maar die op het moment van aanvraag niet over voldoende middelen beschikken. Op deze manier kunnen zij toch de meest essentiële huisraad aanschaffen om in de te betrekken woning te kunnen wonen.

Paragraaf 3. Bewindvoering, mentorschap en curatele

Artikel 15 Bewindvoering (incl. mentorschap en curatele)

Lid 2:

De rechtbank kan ook een machtiging afgeven in verband met wijziging tarief dan wel andere kosten die noodzakelijk zijn geacht door de rechtbank (denk aan verhuiskosten).

Paragraaf 4. Medische kosten

Artikel 16 Medische kosten (incl. tandartskosten)

Lid 1 en 2:

Gebruik is gemaakt van de woorden 'inclusief': meestal zal het gaan om medische kosten óf tandartskosten, maar in een enkel geval (denk aan aangezichtsletsel) kan het gebeuren dat iemand voor zowel medische kosten als tandartskosten komt te staan. In zo'n geval kan voor beide soorten kosten bijzondere bijstand worden toegekend.

Lid 4:

Bij zeer uitzonderlijke situaties kan gedacht worden aan:

- Ongevallen
- Ernstige gezondheidsproblemen
- Plotseling medisch achteruitgaan

Deze lijst is niet limitatief.

Paragraaf 5. Collectieve zorgverzekering

Artikel 18 De voorwaarden en gemeentelijke bijdrage

Beëindiging collectieve zorgverzekering

Wanneer sprake is van onder meer de volgende omstandigheden eindigt het recht op deelname aan de collectieve zorgverzekering:

- **Einde Pw-uitkering:** collectief loopt tot 31 december van dat kalenderjaar
- **Stijging inkomen:** collectief loopt tot 31 december van dat kalenderjaar
- **Pensioengerechtigd*:** collectief loopt tot 31 december van dat kalenderjaar
- **21 jaar of ouder*:** collectief loopt tot 31 december van dat kalenderjaar
- **Verhuizing** (buiten de WIL gemeenten): collectief loopt tot datum verhuizing
- **Overlijden:** collectief loopt tot de dag na het overlijden

Deze lijst is niet limitatief.

*Voor inwoners die de pensioengerechtigde of 21-jarige leeftijd bereiken geldt dat deelname aan de gemeentepolis onder voorwaarden wel toegestaan blijft. Het lopende recht moet beëindigd worden en de inwoner dient een nieuwe aanvraag in te dienen voor de start van het nieuwe kalenderjaar.

Paragraaf 6. Reiskosten

Artikel 19 Reiskosten- en fietsvergoeding voor statushouders

Lid 4

In het beleid van 2018 en daarvoor kregen statushouders een reiskostenvergoeding als de afstand tussen hun woning en de inburgeringslocatie 10 kilometer of meer was. Was de afstand tussen de 2 en 10 kilometer, dan konden zij een fietsvergoeding krijgen. Daarnaast konden zij maximaal zes maanden een tijdelijke reiskostenvergoeding ontvangen, zodat zij in die periode konden leren fietsen. Op basis van het nieuwe beleid heeft deze groep mensen geen recht op de soepelere regels voor reiskostenvergoeding.

Verhuist iemand tijdens het inburgeringstraject en wordt de afstand tussen woning en het adres van de onderwijsinstelling, daardoor 10 kilometer of meer, dan kan diegene alsnog recht hebben op een reiskostenvergoeding. Dit komt, omdat die vergoeding ook onder het oude beleid zou zijn toegekend.

Paragraaf 7. Diverse kosten

Artikel 20 Babyuitzet (basispakket)

Bij toekenning van de kosten voor een babyuitzet wordt gekeken of sprake is van de eerstgeborene binnen een gezin. Is er eerder een kind geboren dan kunnen de spullen van de eerstgeborene gebruikt worden. Dit geldt ook als er sprake is van een samengesteld gezin waarin één van de partners al een kind heeft uit een eerdere relatie.

Wanneer sprake is van een meerling of een nakomer wordt per situatie bekeken welke (extra) vergoedingen verstrekt zouden kunnen worden.

Artikel 21 Legeskosten

Leges zijn kosten die overheidsinstanties in rekening brengen voor het uitvoeren van een dienst, zoals het verstrekken van officiële documenten. Deze kosten worden gerekend voor de administratieve afhandeling van een aanvraag. Kosten die verband houden met keuringen of inhoudelijke beoordelingen van de aanvraag vallen hier niet onder.